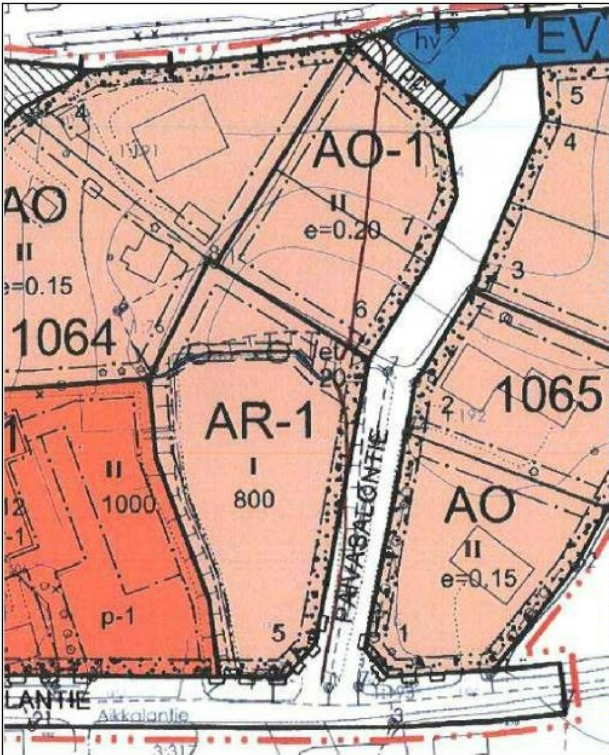


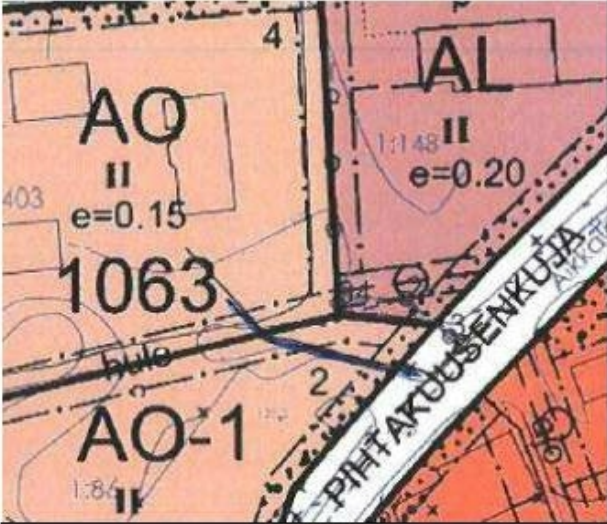
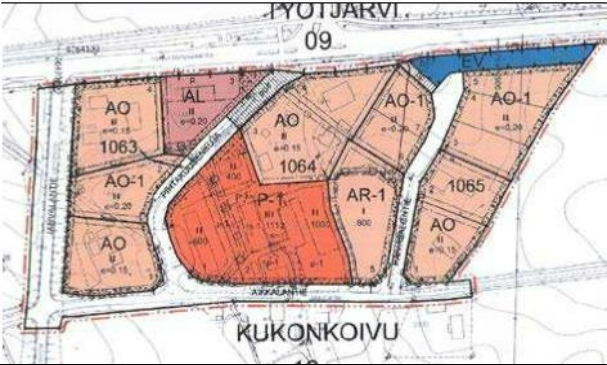
10-281 Hälvälän koulun alueen asemakaava

VASTINEYHTEENVETO
15.1.2026

Hälvälän koulun alueen asemakaavaluonnos on ollut nähtävillä 16.9.–15.10.2024 välisenä aikana. Kaavaluonnoksesta saatiin kolme lausuntoa ja kolme mielipidettä. Lausuntoon ja mielipiteisiin on annettu seuraavat vastineet.

Lausunnot

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
1. Lahti Energia Sähköverkko Oy (7.10.2024) Lahti Energia Sähköverkko Oy:n (LES) lausunto ko. pyyntöön. Päiväsalontien länsipuolella on LES:n puistomuuntamo. Sille on kaavaluonnoksessa et-alue. Ok. Muuntamolta pohjoiseen lähtee kj-pj-kaapelireitti. Nämä kaapelit eivät voi jäädä keskelle tontteja vaan on siirrettävä tien/kevytväylän varteen. Muuntamolta etelään lähtee kj-pj-kaapelireitti. Nämä kaapelit lähtevät et-alueelta AR-1 tontin istutettavan alueen kautta (n. 20 m) tiealueelle. Tuolle tontin osuudelle kaavaan kaapeleista merkintä.	Kaapelit siirretään kulkemaan katualueelle kunnallistekniikan rakentuessa. Osoitetaan tontin alueelle maanalaista johtoa varten varattu alueen osa esitetyn mukaisesti.
	

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
Muuntamolta lähtee länteen pj-kaapeli. Kaavaluonnoksessa on kaapelin sijaintia mukaileva rasite johdolle. Tuossa reitissä on vain yksi aika ohut kaapeli. Kaavassa ei välttämättä tarvitse olla tuolla kohtaa rasitetta rajoittamassa tontin käyttöä. Rasite/merkintä voisi olla lähellä tontin pohjoisrajaa. Näille kaapelireiteille on kunnan myöntämä lupa. Kaapeleiden siirron kustannuksista vastaa siirtoa tarvitseva taho. Korttelin 1063 tontin 2 koilliskulman poikki kulkee yksi pj-kaapeli. Tarvittaessa siirto tontin pohjoisreunaan.  	Siirretään merkintä tontin pohjoisrajalle esitetysti. Kunta vastaa kaapeleiden siirtokustannuksista. Osoitetaan tontin pohjoisrajalle maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
2. Hämeen ELY-keskus, Uudenmaan ELY-keskus (11.10.2024) <u>Kaavalliset lähtökohdat</u> Lainvoimaisessa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu taajamatoimintojen aluetta, kulttuuriympäristön kannalta maakunnallisesti arvokasta aluetta, tärkeää vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta sekä uusi voimalinja.	

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
Suunnittelualueella on voimassa Hollolan koko kunnan strateginen yleiskaava 2020, joka on saanut lainvoiman 19.8.2023. Strategisen yleiskaavan pääkartassa suunnittelualue on osoitettu kuuluvaksi laajaan maisemallisesti ja tuotannollisesti merkittävään maatalousvyöhykkeeseen (MT). Strategisen yleiskaavan teemakartassa 3 (kulttuuriympäristö ja maisema) suunnittelualueelle on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas alue, historiallinen tielinja (Ylinen Viipurin tie) sekä mahdollinen rakennusperintökohde. Strategisen yleiskaavan teemakartassa 4 (vesitalous) suunnittelualueelle on osoitettu vesihuollon toiminta-alue sekä vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Strategisen yleiskaavan teemakartassa 5 (ympäristövaikutuksia aiheuttavat toiminnot) suunnittelualueelle on osoitettu voimalinjan yhteystarve, liikennemääriin perustuva ohjeellinen päiväajan 55 dB:n melualue sekä pilaantunut tai mahdollisesti pilaantunut maa-alue. MRL 42 § mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Kaavaselostuksessa todetaan, että maakunta- ja yleiskaavan tavoitteet on otettu huomioon kaavaratkaisua laadittaessa, sekä todetaan strategisen yleiskaavan yleispiirteisyys, jonka sisältö tarkentuu asemakaavassa. Hämeen ELY-keskus katsoo yleiskaavan strategisuuden perusteella sen ohjauksen riittäväksi. Koska kaavahanke kuitenkin eroaa sitä ohjaavasta yleiskaavasta strategisen yleiskaavan pääkartan merkinnän osalta, tulee ratkaisu perustella kaavaselostuksessa riittävästi. Erityisesti on varmistettava ja kaavaselostukseen täydennettävä, että asemakaava sopeutuu yleiskaavan kokonaisuuteen. <u>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</u> Suunnittelualue kuuluu Vesalan, Nokkolan, Untilan ja Utulan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuri- maisemaan ja alueen etelärajalle sijoittuva Aikkalantie on historiallinen tielinja (Ylinen Viipurin tie). Hälvälän koulun osalta on laadittu rakennushistoriaselvitys (Ramboll 2023) ja rakennusinventointi. Alueen rakennettu kulttuuriympäristö ja rakennuskanta kuvataan varsin niukasti kaavaselostuksessa ja tätä on syytä täydentää edellä mainittuja selvityksiä hyödyntäen. Hälvälän koulu esitetään asemakaavaluonnoksessa sr-1-merkinnällä (suojeltava rakennus). Kaavaluonnoksessa esitetään myös kaavamääräyksiä, joissa mm. edellytetään P-1-alueen uusien rakennusten sopeutumista historiallisesti ja kyäläkuullisesti arvokkaiden rakennusten kanssa. ELY-keskus pitää edellä mainittuja kaavamerkintöjä	Täydennetään kaavaselostusta esitetyn mukaisesti. Täydennetään kaavaselostusta esitetyn mukaisesti.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
ja -määräyksiä myönteisinä mutta vaikutusten arviointi rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta jää niukaksi. Kaavaselistusta esitetään täydennettäväksi havainnekuvin, jotka tukevat vaikutusten arviointia. <u>Luonto</u> Suunnittelualuetta kuvataan selostuksessa pääosin rakennetuksi, ja luonnonympäristön kuvataan olevan lehtipuuvaltaista ja puistomaisesti hoidettua. Kaavaselistuksen mukaan maastokatselmuksessa on todettu, että alueella ei ole lepakoille soveltuvia maakellareita, ulkorakennuksia tai avoimia ullakkotiloja. Alueelle suunnitellaan uusia asuinrakentamisen korttelialueita, ja ELY-keskus esittää, että kaava-aineistoa täydennetään myös alueelta otettavilla valokuvilla vaikutusten arvioinnin tueksi erityisesti muuttuvan maankäytön alueilta. <u>Hulevedet</u> Kaavaluonnoksen valmistelun yhteydessä ei ole laadittu hulevesiselvitystä ja esitetty kaavamääräykset hulevesien hallinnan osalta ovat niukkoja. Kaavassa esitetään hulevesien johtamiseen varattu alueen osa, mutta kaavaselistuksesta ei käy ilmi millaiseen suunnitelmaan hulevesien hallinta ja esitetty ratkaisut perustuvat. Kaavaselistusta tulee tältä osin täydentää. Uudenmaan ELY-keskus muistuttaa, että se suhtautuu hulevesien johtamiseen maantien sivuojaan lähtökohtaisesti kielteisesti. Vesiä voidaan johtaa maantien sivuojaan sopimalla siitä tienpitäjän kanssa tai ympäristöviranomaisen voi tekemällään päätöksellä (VL 5 luku § 9) hyväksyä vesien johtamisen kuultuaan tienpitäjää. Teiden kuivatuksen suunnittelua käsitellään Väyläviraston ohjeessa 93/2023 Teiden ja ratojen kuivatuksen suunnittelu. Opas tulee ottaa huomioon hulevesiä tarkasteltaessa silloin, kun arvioidaan väylien välittömään läheisyyteen rakennettavien uusien alueiden vaikutusta maanteiden kuivatusjärjestelmään. <u>Liikenne</u> Kaavaselistuksessa on arvioitu kaavan liikenteellisiä vaikutuksia niukasti. Kaavassa käsitellään myös varsin vähäisesti kestäviä liikkumistapoja, eikä kaava-alueen saavutettavuutta joukkoliikenteellä käsitellä kaavaselistuksessa lainkaan. ELY-keskus esittää selostusta täydennettäväksi tältä osin. Kaavan toteutuminen lisää liikennettä Jarvalantien risteyksessä, johon kaava-alue liikenteellisesti tukeutuu. Kasvavan liikennemäärän vaikutukset liittymän toimivuuteen ja järjestelyihin tulee selvittää. Kaava-alue ei kata mt 2955 aluetta. Maanteiden katuliittymät vahvistuvat asemakaavassa	Täydennetään kaavaselistusta esitetyn mukaisesti. Esitetään havainnekuvat kaavaehdotuksessa. Lisätään kaava-aineistoon valokuvia esityksen mukaisesti. Hulevesiselvitys ja -suunnitelma laaditaan ehdotusvaiheessa. Neuvotellaan hulevesien johtamisesta tienpitäjän kanssa. Huomioidaan Väyläviraston ohje hulevesisuunnitelmaa laadittaessa. Liikenneselvitys on laadittu ehdotusvaiheessa. Kaavalla ei ole oleellista vaikutusta liikenneverkkoon tai liittymiin. Täydennetään kaavaselistusta esitetyn mukaisesti. Liikenneselvitys laaditaan ehdotusvaiheessa.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
maantiealueella liittymänuolella, joka on LT-alueeseen liittyvä merkintä. Mt 2955 ei ole sellainen maantie, jota MRL 83 § mukaisesti olisi mahdollista osoittaa asemakaavassa maantien liikennealueeksi. Jarvantien liittymän vahvistaminen asemakaavassa edellyttää mt 2955 sisällyttämistä asemakaava-alueeseen ja osoittamista katualueena. Mt 2955 on maantie, jonka kaavoittaminen kaduksi esimerkiksi erillisellä putkikaavalla on tulevaisuudessa perusteltua. Maantie on jo itäosastaan kaavoitettu kaduksi, mutta hallinnollinen muutos on tekemättä, ja maantiellä on osin voimassa myös vanhentuneita LYT-merkinnällä osoitettuja alueita. Tien hallinnollinen luokka ei muutu asemakaavoituksella muutoksen astuessa voimaan vasta, kun asemakaavamuutoksen lisäksi on tehty kadunpitopäätös sekä tarvittavat kiinteistötoimitukset. <u>Melu</u> Kaava-aineistossa on mukana osana meluselvitys Hollolan kunnan asemakaavoista (Hollolan kunnan asemakaavakohteiden 2023 meluselvitys, Ramboll, 2023), johon sisältyy myös Hälvälän koulun asemakaavan melutarkastelu. Melutarkastelussa on tarkasteltu päivä- ja yöajan melutilannetta. Melumallilaskelmien perusteella on laadittu liikennemeluselvitys, jossa on mallinnettu tilanne kaavamuutoksen mahdollistamien rakennusten kanssa. Tarkastelussa on huomioitu liikenneennuste vuonna 2050. Meluselvityksessä ei ole tuotu ilmi melutilannetta nykyisen rakennuskannan mukaisesti nykyhetkessä eikä ennustevuonna 2050, joten tiedossa ei ole, millainen melutilanne alueella on ilman uutta rakennuskantaa. Meluselvityksessä on huomioitu vain maantien 2955 melutilanne, kaava-alueen eteläpuolella n. 140 metrin päässä kulkevan VT 12 melua ei ole tarkasteltu. Mt 2955 KVL on n. 4800 ajoneuvoa vuorokaudessa, VT 12 KVL:n ollessa n. 6950 ajoneuvoa vuorokaudessa. Luonnosvaiheen asemakaavaratkaisu ei vastaa erityisesti koillisnurkastaan meluselvityksen mukaista rakennusten massoitteita. Kaavassa osoitetaan kaava-alueen luoteisnurkkaan EV-alue. Kaavaluonnoksessa osoitetaan AO rakentamista tontilla 1065, jota koskien, kuten myös korttelia 1064, on annettu kaavassa määräys, että osalla tonteista tulee varmistaa, että asuinhuoneiden sisällä melunohjearvot alittuvat sekä piha-alueella jää oleskeluun aluetta, jolla melun ohjearvot alittuvat. Meluselvityksessä on todettu, että mikäli kytketyt asuinrakennukset eivät toteudu, tai pihoja halutaan sijoittaa myös asuinrakennusten luoteisille julkisivuille, tulisi alueelle	Mt 2955 liittymänuolineen jätetään kaava-alueen ulkopuolelle. Mt 2955 osoittamista kaduksi ei käsitellä tässä kaavassa. Täydennetään meluselvitystä esitetyn mukaisesti. Valtatie 12 on mukana selvityksen melulähteenä. Kaavaratkaisu on muuttunut meluselvityksen laatimisen jälkeen. Uuden asuinalueen suojaksi rakennetaan meluvalli. Täydennetään kaavaselistusta ja

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
sijoittaa rakenteellista meluntorjuntaa esimerkiksi meluvallin muodossa. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 § mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Lisäksi asemakaavan 54 § mukaisesti asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. ELY-keskus toteaa, että kaavaratkaisun tulee täyttää valtioneuvoston meluohjearvot myös vaihteittain toteutuessaan. ELY-keskus pitää kaava-aineiston selvityksiä melua koskien osin riittämättöminä ja huomauttaa, että kaavaratkaisu, joka ei perustu kytkettyihin asuinrakennuksiin, jättää epävarmaksi sen onko korttelin 1064 ja 1065 tonteilla kaavaluonnoksen mukaisella massoitellulla mahdollista saavuttaa melun ohjearvot mm. oleskelupihoilla ilman meluselvityksessä mainittuja rakenteellisia meluntorjuntaratkaisuita. Myös VT 12 vaikutus kaava-alueen melun ohjearvojen saavuttamiseen on perusteltua tutkia kaavan ehdotusvaiheeseen. ELY-keskus myös muistuttaa, että kaavoitettaessa melulle herkkiä toimintoja maantien melualueelle, mahdollisista meluntorjunnan ratkaisuiden toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset ovat hyödynsaaja-periaatteen mukaisesti hanketoimijan kustannuksia. <u>Lopuksi</u> Kaavan vaikutusten arviointi on vielä tässä vaiheessa varsin niukkaa. Lausunnossa on edellä tuotu ilmi täydennystarpeita, jotka kohdistuvat ennen kaikkea liikenteeseen ja meluun, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja hulevesien hallintaan. ELY-keskus myös huomauttaa, että ilmastovaikutukset ovat yksi MRA:n mukaisista arvioitavista kaavan vaikutuksista. Kaavojen ilmastovaikutusten laadullisessa arvioinnissa ja tunnistamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi KILVA-työkalua (https://www.ymparisto.fi/KILVA). Työkalulla tehty arviointi on hyvä sisällyttää kaava-aineistoon kokonaisuudessaan liitteeksi.	tarvittaessa kaavamääräyksiä melusuojauksen osalta. Uuden asuinalueen suojaksi rakennetaan meluvalli. Päivitetään meluselvitystä esittämällä nykytilanteen, rakentumattoman ennustetilanteen ja meluvallilla täydennetyn ennustetilanteen melukartat. Valtatie 12 melu on huomioitu meluselvityksessä, mutta se ei ole määräävä kaava-alueella. Kaavaselistusta ja kaavamääräyksiä täydennetään tarvittavin osin. Melusuojaustoimenpiteet kohdistetaan maantien alueen ulkopuolelle. Täydennetään meluselvitystä ja vaikutusten arviointia esitetyn mukaisesti. Lisätään KILVA-työkalulla laadittu ilmastovaikutusten arviointi kaava-aineistoon.
3. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo (15.10.2024) Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää hankkeen valmisteluvaiheen aineistosta (kaavakartta ja kaavaselistus 14.9.2024) pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.	

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<u>Arkeologinen kulttuuriperintö</u> Museo edellytti osallistumis- ja arviointisuunnitel- masta 20.11.2023 antamassaan lausunnossa suun- nitelma-alueen muinaisjäännöstietojen saattamista ajan tasalle, alueen muinaisjäännösinventointia. In- ventointi suoritettiin Maanala Oy:n toimesta kesällä 2023 ja sitä täydennettiin inventoinnissa löydetyn mahdollisen muinaisjäännöksen (muinaisjäännösre- kisterin tunnus Hälvälän koulu 1000050816) osalta koekaivauksella kesällä 2024. Museo on arvioinut molemmat raportit. Sekä inventointi että suoritettu koekaivaus täyttävät niiltä edellytetyt laatuvaatimuk- set. Kaavahankkeen yhteydessä suoritettu suunni- telma-alueen muinaisjäännösselvitys on siten riit- tävä ja tiedot muinaisjäännöksistä ovat ajan tasalla. Suunnitelma-alueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita suojelua edellyttäviä kohteita. Asiakohdan kaavahankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuu- riperinnön osalta. <u>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</u> Osallistumis- ja arviointivaiheeseen antamassaan lausunnossa (20.11.2023) Lahden museot on to- dennut seuraavaa: Suunnittelualue sijaitsee maa- kunnallisesti arvokkaalla Vesalan, Nokkolan, Unti- lan ja Utulan kulttuurimaisema-alueella. Maisemalle on tyypillistä laaja ja avoin, voimakkaasti kumpui- leva viljelymaisema. Tilakeskukset sijoittuvat pää- osin nousevien kumpareiden laelle. (MARY Päijät- Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö, 2006). Hälvälän koulurakennus sijaitsee kaava-alueen kes- kellä noin 3,5 kilometrin etäisyydellä Hollolan kunta- keskuksesta. Suunnittelualueen eteläpuolella on valtakunnallisesti merkittävän Vesalan, Nokkolan, Untilan ja Utulan kylien viljelymaiseman raja. Maakunnallisesti arvokkaiksi kulttuuriympäristöiksi ja maisemiksi määritellyjä alueita koskee suunnitte- lumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suun- nitelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omalei- maisuuksia sekä huomioitava kokonaisuuden kan- nalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöar- vojen säilyminen. (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Hälvälän koulu on rakennettu vuonna 1942 ja laa- jennettu vuonna 1950 Unto Ojosen suunnitelmien mukaan. Koulurakennuksesta on tehty rakennushis- toriaselvitys (Hälvälän koulun rakennushistoriaselvi- tys, Ramboll. 2023). Rakennus on myös mainittu Hollolan rakennusinventoinnissa (2006). Rakennuk- sen julkisivut ovat säilyneet suhteellisen muuttumat- tomina. Kookas koulurakennus on maisemallinen	Merkitään tiedoksi.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
kiintopiste ja se näkyy myös Valtatie 12:lle (Hämeenlinna–Lahti-tie). Museo on lausunnossaan suositellut Hälvälän koulurakennukselle suojelumerkintää, jolla turvataan rakennuksen kulttuurihistorialliset ja rakennustaitteelliset arvot. Lisäksi museo on todennut, että kaavassa suunniteltu pientalorakentaminen maisemallisesti merkittävälle viljelysalueelle tulee sopeuttaa ympäristöönsä. Kaavaselostuksessa tulee myös kuvaila alueen nykyinen rakennuskanta ja hankkeen vaikutukset siihen sekä maisemaan. Valmisteluvaiheen aineistossa Hälvälän koulurakennukselle on annettu suojelumerkintä sr-1. Kaavamääräys on museon esittämän mukainen. Kortteli, jossa koulu sijaitsee, on kaavassa osoitettu palvelurakennusten korttelialueeksi merkinnällä P-1. Merkinnälle annettua kaavamääräystä tulisi muokata jättämällä sanan puistomaisuus pois, koska se ei kuulu maaseutumaisemassa sijaitsevan koulun ja sen alueen ominaispiirteisiin. Kaavaluonnoksessa on kortteliin esitetty 2000 k-m² lisärakennusoikeutta kaksikerroksisena rakentamisena. Koulurakennuksen arvon ja sijoittumisen maisemassa huomioon ottaen museo esittää, että tontille sijoittuva uudisrakentamisen massa painotettaisiin maaston muotojen vuoksi koulurakennuksen länsipuolelle. Mikäli uudisrakentamista sijoitetaan itäpuolelle, tulee se toteuttaa yksikerroksisena, jotta koulurakennuksen asema maakunnallisesti arvokkaassa maisemassa säilyy. Kaavaselostuksessa on lyhyesti esitetty rakentamisen vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön, mutta maiseman osalta vaikutusten arviointi puuttuu. Myös olemassa olevan rakennuskannan kuvailu puuttuu. Näiden osalta tulee kaavaselostusta täydentää. Museo esittää, että vaikutusten arvioinnin tueksi tehdään havainnekuvia. Museo ehdottaa lisäksi, että uudisrakentamisen sopeuttamiseksi maisemallisesti merkittävälle alueelle laaditaan rakennustapaohjeet. Lahden museoilla ei ole suunnitelmiin muuta huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi. Muutetaan kaavamääräystä esitetyn mukaisesti. Koulun pääjulkisivu on rakennuksen länsipuolella, minkä vuoksi länsipuolelle on jätetty riittävän suuri avoin alue. Koulurakennuksen itäpuolen rakennusmassa jää matalampana ja yksikerroksisena koulurakennuksen taakse. Lisätään kaavaselostukseen havainnekuvia ja kuvasovite rakennusmassojen korkeuksien arvioinnin helpottamiseksi. Täydennetään kaavaselostusta esitetyn mukaisesti. Havainnekuvat esitetään kaavaehdotuksessa. Laaditaan rakentamistapaohjeet.

Mielipiteet

Mielipide	Kaavan laatijan vastine
1. Mielipide 1, Hollolan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö (9.10.2024) Haluamme esittää mielipiteemme Hälvälän koulun alueen asemakaavaluonnokseen: Kaavaselostusluonnoksessa mainitaan, että Juho Oskar Päiväsalon muistokivi pyritään säilyttämään, tai siirretään toiseen paikkaan, mikäli sitä ei voida jättää nykyiselle sijainnilleen. Toivomme sitä kuitenkin vielä kaavamerkintänä asemakaavaan merkittäväksi, jotta sen säilyminen varmistetaan. Nykyisellä sijalla on paikallinen merkitys Vesalan Puuseppätehdas Oy:n toimintaan liittyen.	Lisätään kaavakarttaan muistomerkin sijainti kaavamerkintänä ja -määräyksenä.
2. Mielipide 2, Aikkalan–Utulan yksityistien tiekunta (15.10.2024) Tiekunta toivoo, että saa jatkossa tiedon kaavahankkeen etenemisestä. Tiekuntaan ja hoidettavaan (lumenauraus yms.) alueeseen kuuluu Aikkalantien ja Utulantien lisäksi myös Untilanlanmutka (jossa on 6–7 taloa) Jarvalantien toisella puolella. Kaavan myötä kaava-alueen katujen hoito siirtyy kunnalle. Voisiko Untilanmutkan hoitoa myös kunnan toimesta, ts. muuttaa kaduksi, tai muulla tavoin järkevöittää alueen teiden hoitoa, ettei se tapahdu yksittäisissä päätöksissä. Aikkalantien pohjoisosasta kuljetaan edelleen ajoneuvoilla Vanhalle Tampereentielle kevyen liikenteen väylää pitkin. Kulku tulisi estää fyysisin estein. (mielipide puhelimitse)	Lisätään tiekunta osallisten listalle ja lähetetään kirje ehdotusvaiheessa. Tienhoidosta sovitaan erikseen, mutta asiaa ei ratkaista kaavassa. Merkitään tiedoksi. Nykyisen Aikkalantien pohjoisosasta ei ole kulkua Vanhalle Tampereentielle. Kunta harkitsee mahdollisten kulkuesteiden asettamista, mutta asiaa ei ratkaista kaavassa. Merkitään tiedoksi.
3. Mielipide 3 (15.10.2024) Hälvälän koulun alueen asemakaavassa aiotaan ottaa osa Aikkalan–Utulan yksityistiestä kaava-alueen kaduiksi. Tämä johtaa siihen, että Aikkalan–Utulan yksityistie katkeaa ja osa siitä eli Untilanmutka jää erilleen muusta tiestä. Tämä aiheuttaa huomattavia ongelmia tienhoidolle ja on myös epäselvää, voiko yksityistiessä olla osia erillään toisistaan. Kaavaselostuksessa todetaan seuraavaa: "Liikenne Alueella kuljetaan Vanhalta Tampereentielle Jarvalantien ja Aikkalantien kautta. Kulkuyhteys suoraan Vanhalta Tampereentielle on muutettu kevyen liikenteen reitiksi. Kaavan toteutuessa yksityistiet muutetaan kaduiksi kaava-alueen osalta." On täysin selvää, että kaava-alueelle ohjautuu liikennettä Riihimäentielle läpiajona Aikkalantietä	Asemakaavalla osa Aikkalantiestä muutetaan kaduksi. Katualueiden hoito siirtyy kunnan vastuulle erillisellä AKL:n 86 §:n mukaisella kadunpitöpäätöksellä, kun lainmukaiset edellytykset täyttyvät. Tienhoidosta sovitaan erikseen, mutta asiaa ei ratkaista kaavassa. Hollolan kunnan alueella on yksityisteitä, jotka koostuvat erillisistä tieosuuksista. Kaava-alueelta on yhteys katujen kautta yleiselle maantielle.

Mielipide	Kaavan laatijan vastine
pitkin. Miten kunta voi ohjata kaava-alueelleen liikennettä yksityistien kautta? Tienhoidon kustannuksista vastaavat tien osakkaat, yksityiset ihmiset. Tiemaksut ovat satoja euroja per talo. Ei todellakaan voi olla mahdollista, että kunta kaavoittamalla lisää yksityistien maksutonta käyttöä. Nyt Hälvälän alueen kaavoituksen myötä tieosakkaita lähtee tiekunnasta pois 9 kappaletta. Mitä ilmeisemmin heidän tienkäyttönsä säilyy, mutta tiemaksut lähtevät. Lisäksi alueelle tulee uusia tontteja ja sitä myötä asutusta --> lisää käyttöä Aikkalan tielle, joka on suora yhteys ilman liikennevaloja kehätielle. Tiekuunnan on mahdotonta valvoa tällaista käyttöä ja laskuttaa käyttömaksuja. Jo tällä hetkellä tietä kuormittaa valtava läpiajoliikenne Hälvälän omakotialueelta Riihimäentielle ja siitä edelleen kehätielle. Hälvälän alueen kaava pitää yksiselitteisesti toteuttaa siten, että kadut ja liikenne ohjataan suoraan alueelta vanhalle vt12 tai Jarvalantielle (Pihtakuisenkadun AO-1 alueen läpi). Suoraa yhteyttä tai mitään ohjausta Aikkalantielle ei saa olla. Vaihtoehtoisesti kaava-alueen kadut liittyvät suoraan Aikkalan-Utulan yksityistiehen, jolloin tiekunta voi asukkaita laskuttaa yksiköiden mukaisesti.	Tiekunnan on mahdollista rajoittaa yksityistien käyttöä. Rajoituspäätökset ovat tiekunnan päätettävissä. Tiekunnan on mahdollista asettaa yksityistielle kielto-merkkejä koskien säännöllistä läpikulkua. Myös liikenteen rajoittaminen puoleksi on mahdollista, mutta tällä saattaa olla vaikutuksia kunnan myöntämille yksityistieavustuksille. Aikkalan tien kaava-alueella oleva osa muutetaan kaduksi. Suorat liittymät Vanhalle Tampereentielle tai Soramäentielle eivät ole mahdollisia.

Hollolassa 15.1.2026

Kaavasuunnittelija Jussi Jääoja